

Uj

üzlet

NAPRÓL
NAPRA

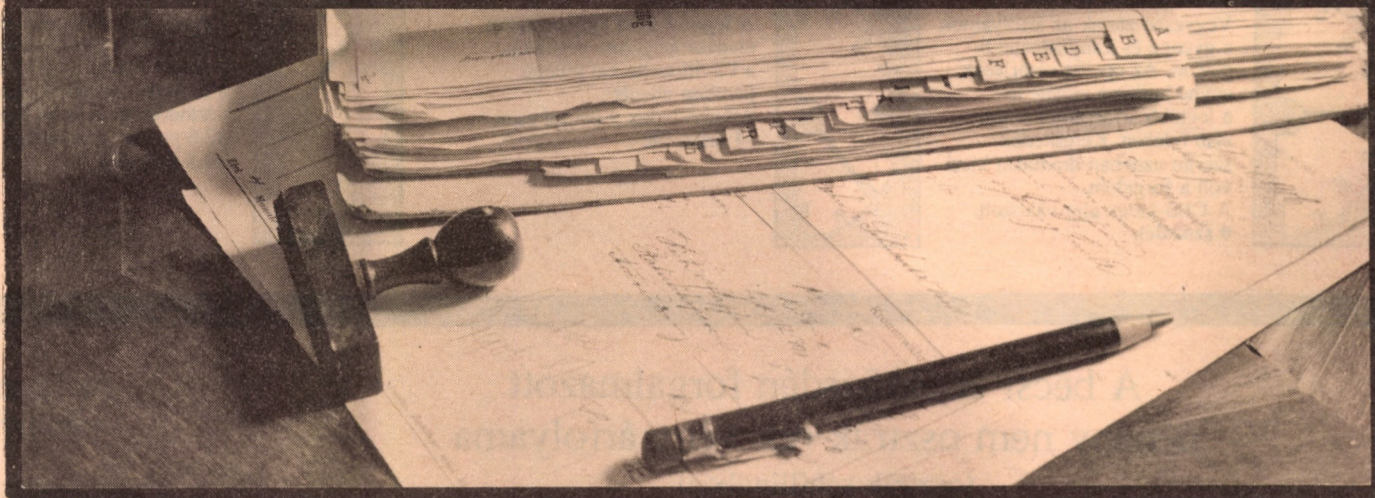
II. évfolyam
192. szám

1991.
dec. 6.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 12. oldalon

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK Rt.

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

BAJBAN VAN AMERIKA

Bush elnöki székébe is kerülhet, hogy az Amerikai Egyesült Államokban egyelőre kedvezőtlenül alakul a gazdaság teljesítménye. Az embereket elsősorban az orvosi kezelés és a gyógyszerek árának meredek emelkedése aggasztja. Nyugtalanítja őket a kábítószer-fogyasztás megállíthatatlannak tűnő terjedése, valamint az egyre növekvő költségvetési hiány is.

A tekintélyes Conference Board – amely többek között piacutatással és szakmai konferenciák szervezésével foglalkozik – minden esztendőben reprezentatív felmérést végez a lakosság körében arról, hogy melyek azok a gazdasági és társadalmi gondok, amelyek leginkább nyugtalanítják az amerikaiakat.

A betegek zsebből fizetnek

A megkérdezettek kilencven százalékának véleménye szerint az ország első számú problémája a gyógyítási költségek csillagászati mértékű növekedése. Noha a lakosság nagyobbik részének van egészségügyi biztosítása, ez csak a kiadások egy részét fedezi. A biztosítással nem fedezett költségek, amelyeket a betegeknek saját zsebből kell kifizetniük, mind nagyobb részét viszik el a családi jövedelmeknek.

Az USA-ban mintegy 30 millió embernek semmiféle betegbiztosítása nincs, egészségügyi ellátásukat a költségvetésből, különböző adományokból, alapítványokból fedezik. Ők különösen rettegnek a betegségtől, mert megítélésük szerint az amerikai kórházakban nem az Újvilághoz méltó állapotok uralkodnak.

A közvélemény-kutatásban részt vevők 83 százaléka azt állítja, hogy az ország második rákfeneje a kábítószer terjedése, ami a bűnözés növekedését is maga után vonja.

Sok a munkanélküli

Míg 1990-ben a költségvetési deficit a félelemlista ötödik helyén állt, az idén már a harmadik helyre került. Talvaly a költségvetés hiánya 221 milliárd dollár volt, az 1991. szeptember 30-án zárult pénzügyi évben a deficit már elérte a 269 milliárd dollárt. Ez az összeg a bruttó nemzeti termék 4,1 százalékának felel meg.

Az előrejelzések sem kecsgettek sok jóval polgárokat: a jelenlegi pénzügyi évben 330 milliárd dolláros hiányra számítanak. A költségvetés tehát továbbra sem lesz képes lépést tartani az orvosi szolgáltatások és a gyógyszerek áremelkedésével.

A gondok listáján a negyedik helyen az általános bűnözési hullám, továbbá az egyre nyomasztóbb munkanélküliség miatti aggodalom szerepel. Jelenleg az aktív lakosság 6,8 százaléka állástalan. Miután az előrejelzések rövid távon nem számolnak a gazdaság számottevő élénkülésével, a munkanélküliek aránya 1992-ben elérheti a 7,5–8 százalékot is.

A bankok csődbe mennek

Miközben a munkanélküliség problémaköre egy év alatt a tizenkettedikről az ötödik helyre került, az AIDS-től való félelem továbbra is tartja hatodik helyét. A sorban a hetedik a takarékpénztárak csődsorozata.

Az utóbbi két évben összesen 250 kisebb takarékbank volt kénytelen csődöt jelenteni. Megmentésük és a betétesek pénzének szavatolása százmilliárd dollárjába került a költségvetésnek. Az amerikaiak attól tartanak, hogy a csődsorozat folytatódik, s pénzüket egyáltalán nem érzik biztonságban a megroggyant amerikai bankrendszer pénzügyintézteiben.

Az átlagemberek a gondok közé sorolják az általános iskolai oktatás gyenge színvonalát, a szegénység terjedését, a hajléktalanok számának növekedését, a környezetszennyezést, az alkoholizmust, valamint a lakbérek és a lakásépítési költségek emelkedését. A dohányzás, a faji kérdés, valamint a nukleáris háborútól való félelem viszont nem különösebben aggasztja az amerikaiakat.

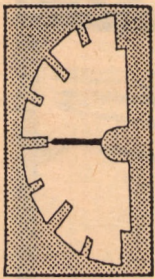
Kevesebb pénz kell a katonáknak

Természetesen a különböző korosztályok, a más-más anyagi helyzetben és lakóhelyen élők különféleképpen reagáltak ezekre a jelenségekre. Abban azonban a megkérdezettek mindegyike egyetértett, hogy az amerikai-szovjet viszony megváltozásával a katonai kiadások mind nagyobb részét fordíthatja a kormányzat a hazai gazdasági és társadalmi gondok enyhítésére.

Erre annál inkább szükség lenne, mert 1992 a választások éve lesz az Egyesült Államokban. A közvélemény-kutatások szerint viszont a lakosság nagyobb része elégedetlen Bush elnök és csapata gazdasági bizonyítványával. George Bush csak akkor számíthat újrávalasztására, ha a gazdaság felfutása megkezdődik. Szakértők azonban azon a véleményen vannak, hogy az egy év múlva készíthető félelemlista nem fog lényegesen különbözni az ideitől.

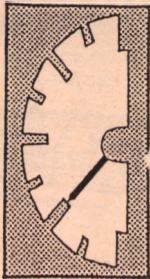
GONDA GYÖRGY

PÉNZÜGYEK

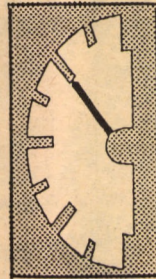
AMSZTERDAM

Vegyesen zártak az árfolyamok a gyenge és irányzat nélküli piacon. Az opciós vásárlások enyhe hulláma erősítette a legtöbb árfolyamot a nap első felében. Kereskedők szerint azonban drámaian kicsi volt a forgalom. A CBS-index alig változott. 0 százalék

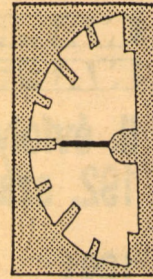
MILÁNÓ

A legtöbb blue chip erőteljes eladása lenyomta az árakat, a Pirelli technikai jellegű javulása ellenére. A helyi index 9 pontot esett. -1 százalék

ZÜRICH

Mérsékelt aktiv nap után magasabban zártak az árak, a piacot főként a tokiói és a frankfurti tőzsde eredményei ösztönözték. A helyi index 12,6 ponttal emelkedett. +0,8 százalék

MADRID

Lusta üzletmenetű nap után alacsonyabban zártak az árfolyamok, csak néhány építőipari részvény jutott némi nyereséghez. A közművi papírok vegyesen szerepeltek, a kamatlábak elkedvetlenítették a piacot. A helyi index alig változott. 0 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. december 4-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1460,00	1520,00	1210,00
BASF	1598,00	1820,00	1390,00
Bayer	1930,00	2060,00	1500,00
BMW	3300,00	4130,00	2550,00
Chrysler	137,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1510,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1588,00	1950,00	1380,00
IBM	1037,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	420,00	980,00	340,00
Mannesmann	1727,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12600,00	13950,00	10950,00
Philips	202,00	231,00	124,00
Royal Dutch	905,00	1015,00	775,00
Siemens	4273,00	4720,00	3930,00
Sony	385,00	590,00	380,00
Unilever	1055,00	1089,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. december 4-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	34,50	40,50
100 dínár (YUD)	-	22,00
100 forint (HUF)	12,75	15,25
100 lei (ROL)	3,50	6,50
100 rubel (SUR)	5,00	25,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. dec. 5-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	249,60	270,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. december 5.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom		
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont	
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db			
Agrimex														20 500	91.12.02.	
Bonbon Hemingway														1 920	91.11.28.	
Buda-flax Lenszövő														1 462	91.12.04.	
Dunaholding											4	26 600	4	27 900	27 500	91.12.03.
Fotex	A	3	109 046	552	198	197	198	197	198					199	91.12.04.	
Hungagent	1	6	146 600	60	2 430	2 450	2 443	2 430	2 450							
Ibusz	A	10	9 168 000	3 056	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000					2 995	91.12.04.	
Kontrax Irodatechnika														25 598	91.11.29.	
Kontrax Telekom	1	3	738 000	30	24 600	24 600	24 600	24 600	24 600					24 600	91.12.03.	
Konzumker										100	640	100	680	680	91.12.04.	
Müszki	A	2	70 700	5	14 100	14 200	14 140	14 100	14 200					14 414	91.12.02.	
Nitroil														18 000	91.12.04.	
Novotrade														1 200	91.11.20.	
Skála Coop	A	1	125 000	10	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500					12 537	91.12.04.	
Styl Ruhagyár	1	1	342 500	100	3 425	3 425	3 425	3 425	3 425					3 431	91.12.04.	
Szövetkezeti Sörgyár	A	2	50 400	21	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400					2 369	91.12.04.	
Sztráda Skála	A	1	35 400	2	17 700	17 700	17 700	17 700	17 700					17 540	91.12.04.	
Terraholding														910	91.12.04.	
Zalakerámia														1 687	91.11.28.	

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Skála Coop A	100 000	165 000	16 500	300 V	92.03.31.
Styl Ruhagyár 1	100 000	343 000	3 430	20 V	91.12.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. december 4-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	5-5 1/4	4 3/4-5	4 5/8-4 7/8	4 3/4-5
DEM	9 1/2-9 3/4	9 3/8-9 5/8	9 3/8-9 5/8	9 3/8-9 5/8
CHF	8 1/8-8 3/8	8 1/8-8 3/8	8-8 1/4	7 7/8-8 1/8
GBP	10 1/2-10 3/4	10 1/2-10 3/4	10 1/2-10 3/4	10 1/2-10 3/4
NLG	9 1/2-9 3/4	9 1/2-9 3/4	9 1/2-9 3/4	9 3/8-9 5/8
FRF	9 3/4-10 1/8	9 3/4-10 1/8	9 5/8-10	9 5/8-10
LIT	12 1/2-13	12 1/4-12 3/4	11 3/4-12 1/8	10 3/8-10 5/8
XEU	10 3/8-10 5/8	10 3/8-10 5/8	10 1/4-10 1/2	10 1/8-10 3/8

Üzlet

NAPRÓL NAPRA

**II. évfolyam
187. szám**

**1991.
nov. 28.**

Ára: 29,10 Ft

Pontos információk a helvets döntésekről felvirágzó gazdaság

Új fejezet kezdődött a repülőgépgyártás történetében.

Bejelentették, hogy egy tajvani konzorcium kétmilliárd dollárért megvásárolja az amerikai McDonnell Douglas repülőgépipari óriásvállalat polgári üzletágának 40 százalékát.

Ázsiai országnak eddig nem sikerült együttműködnie amerikai vagy európai repülőgépgyártó céggel, a mostani „házasság” viszont megnyithatja az utat a további kooperációk előtt.

Sajátjukkal repülnének

A St. Louis-i székhelyű McDonnell Douglas az elmúlt évtized végén még a világ második repülőgépgyártója volt az ugyancsak amerikai Boeing mögött. Az elmúlt két esztendőben azonban hátrább szorította őt a nyugat-európai Airbus Industries. Az amerikai cég szeretné visszazérezni pozícióját a polgári repülőgépek piacán, ezért a tervek szerint a kilencvenes évek közepén megépíti új, MD-12 modelljét.

A vízből a levegőbe

A széles törzsű, nagy befogadóképességű óriásgép kifejlesztése az előzetes számítások szerint négymilliárd dollárba kerül. Ekkora summát nem tud megmozgatni az anyagi nehézségekkel küszködő McDonnell Douglas. A vállalat vezetői kezdetől fogva tudták, hogy az MD-12-est csak külföldi tőke bevonásával képesek létrehozni.

Amikor tőke után néztek, Tajvanra gondoltak, amely-

nek 76 milliárd dolláros devizatartaléka a legnagyobb a világon. A szigetország egyébként is már régóta szeretne bekapcsolódni a csúcstechnológiát képviselő iparágba.

Október elsején 200 millió dolláros alaptőkével létrejött a Taiwan Aerospace konzorcium, amelyben az államnak 29 százalékos a részesedése. A részvények 71 százaléka ismert és tőkeerős helyi cégek kezében van. A konzorcium részvényesei többek között az Evergreen Marine, a világ legnagyobb konténerhajókat üzemeltető cége (Üzlet, november 26., 10. oldal), a Yueloong Motor, amely harminc éve gyárt Nissan-kocsikat, a Tatung gépipari és szórakoztató elektronikai nagyvállalat, a Formosa Plastic, az ország legnagyobb magáncége, a Hualon textilipari vállalatcsoport.

Két helyen gyártanak

Az előszerződés értelmében – amit még jóvá kell hagynia a

tajvani és az amerikai kormányoknak – a Taiwan Aerospace megvásárolja a McDonnell Douglas polgári légiüzletágának 40 százalékát, s a két vállalat közös vállalkozást hoz létre további fejlesztésekre. Ezért a negyven százaléktól a tajvani konzorcium kétmilliárd dollárt fizet. Az összeget hazai bankkölcsönökből teremti elő.

A tajvaniak a cégházasságtól azt várják, hogy az ország ipara megkezdheti az áttérést a csúcstechnológiára, s bekapcsolódhat a világ repülőgépgyártásába. Számítások szerint az együttműködés a kilencvenes évek közepétől évi ötmilliárd dolláros pótlólagos exportot biztosít majd a tajvani ipar számára. A tervek szerint az MD-12-es törzset és szárnyát Tajvanon gyártják, illetve szerelik össze. A befejező munkálatokra viszont az Egyesült Államokban kerülne sor.

Az Egyesült Államokban a tajvani részvényvásárlást egyes erőkkel fogadták. A McDonnell Douglas munká-

sai nem lelkesednek a megállapodásért, ugyanis attól tartanak, hogy az amerikaiaknál jóval kisebb termelési költségek miatt további elbocsátásokra kerül sor. A 112 ezer főt foglalkoztató cég az elmúlt egy évben már megvált több mint 17 ezer dolgozójától. Mások arra hivatkoznak, hogy nem volt helyes külföldi tőkét beengedni a repülőgépgyártásba, amely ma még a kis számú amerikai sikerágazatok egyike.

Védik a hadititkokat

A McDonnellnek azonban nem volt más választása, ekkora összeget nem kaphatott hazai és külföldi kereskedelmi bankoktól. A vállalat azzal igyekszik megnyugtani az ellenzőket, hogy a polgári repülőgépgyártási üzletágban a részvények többsége amerikai kezben marad, s hogy a tajvaniak nem vehetnek részt a vállalatbirodalom irányításában. Mellesleg a tajvani partnereket nem engedik a katonai

repülőgépgyártás közelébe sem.

Miközben a McDonnell és tajvani partnere megállapodott a frigrőről, a nyugat-európai Airbus Industries képviselői tárgyalásokat folytattak Tokióban. Ugy tűnik fel, hogy a Mitsubishi Heavy Industries, a Kawasaki Heavy Industries és a Fuji nehézipari üzletága szívesen venne részt a tervezett hatszáz személyes szuperszonikus légbusz kifejlesztésében és gyártásában.

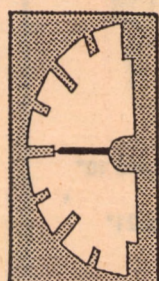
Mindez előrevetíti, hogy a következő tíz évben az ázsiai országok egy része bekapcsolódik a világ polgári repülőgépgyártásába, s talán az az idő sincs messze, amikor a tanítványok versenyre kelnek majd a mesterekkel.

GONDA GYÖRGY

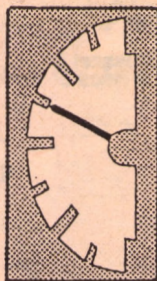
MD-12 4md \$

PÉNZÜGYEK

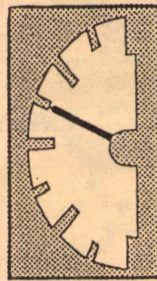
FRANKFURT

Az árfolyamok, kiváltképp a Bayer papírja, emelkedtek. Ez elsősorban a külföldi befektetők nagyarányú vásárlásainak volt köszönhető, míg a hazai brókerek az árak ingadozását kihasználva igyekeztek nyereségre szert tenni. DAX index: 1602,87 +0,2 százalék

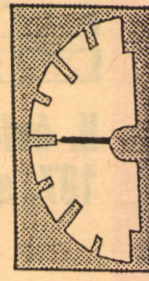
MILÁNÓ

A délelőtti álmos forgalmat a biztosítási és távközlési papírok élénk kereskedelme pezsdítette meg, az árfolyamok emelkedtek. 147 árfolyam emelkedett, 134 csökkent és 65 maradt változatlan. A helyi piaci index 985 ponton zárt. +0,9 százalék

LONDON

Az árfolyamok emelkedő tendenciát mutattak, de alacsonyabban zártak, mint a napközbeni csúcs. Megfigyelők szerint semmilyen határozott iránya nem volt a forgalomnak, annak ellenére, hogy a font stabilizálódott. FT-100 index: 2471,5 +0,8 százalék

AMSZTERDAM

A londoni tőzsde hatására, a gyenge forgalom ellenére is emelkedtek az árfolyamok. Egyéni vásárlók nagy érdeklődést mutattak az egy nappal előbb visszaesett részvények iránt. A CBS index nem változott: 193,1. 0 százalék

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. november 26-án

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	34,50	40,50
100 dínár (YUD)	-	22,00
100 forint (HUF)	12,25	14,75
100 lei (ROL)	2,00	6,00
100 rubel (SUR)	10,00	32,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. nov. 27-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	249,60	270,40

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)

1991. november 26-án

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1435,00	1520,00	1210,00
BASF	1620,00	1820,00	1390,00
Bayer	1955,00	2060,00	1500,00
BMW	3358,00	4130,00	2550,00
Chrysler	133,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1545,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1623,00	1950,00	1380,00
IBM	1062,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	435,00	980,00	340,00
Mannesmann	1775,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12400,00	13950,00	10950,00
Philips	207,00	231,00	124,00
Royal Dutch	900,00	1015,00	775,00
Siemens	4350,00	4720,00	3930,00
Sony	395,00	590,00	395,00
Unilever	1049,00	1089,00	887,00

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. november 27.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom	
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db		
Agrimpex	A	1	80 000	4	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000					13 500	91.11.21.
Bonbon Hemingway														1 920	91.11.25.
Buda-flax Lenszővő	A	2	29 300	20	1 480	1 450	1 465	1 450	1 480					1 465	91.11.26.
Dunaholding	A	2	110 000	4	27 500	27 500	27 500	27 500	27 500					28 000	91.11.26.
Fotex	A	5	238 950	1 200	200	199	199	199	200					200	91.11.26.
Ibusz	A	1	59 000	20	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950					2 950	91.11.25.
Kontrax Irodatechnika	1	6	1 773 500	70	25 300	25 450	25 336	25 300	25 450					25 300	91.11.26.
Kontrax Telekom	1	18	4 967 650	204	24 200	24 450	24 351	24 200	24 450					24 200	91.11.26.
Konzumker	1	4	371 700	530	750	690	701	690	750					770	91.11.26.
Müszki														14 125	91.11.21.
Nitroil														18 000	91.11.22.
Novotrade														1 200	91.11.20.
Skála Coop	A	16	2 952 325	234	13 000	12 500	12 617	12 500	13 050					13 394	91.11.26.
Styl Ruhagyár	1	5	1 688 000	500	3 375	3 375	3 376	3 375	3 380					3 378	91.11.26.
Szövetkezeti Sörgyár														2 350	91.11.21.
Sztráda Skála	A	3	108 000	6	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000					17 762	91.11.26.
Terraholding														1 008	91.11.25.
Zalakerámia	1	1	66 000	40	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650					1 600	91.11.08.

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Konzumker 1	120 000	255 000	850	50 V	91.12.31.
Konzumker 1	80 000	175 000	875	50 V	92.01.15.
Styl Ruhagyár 1	100 000	342 000	3 420	50 V	91.12.31.
Skála Coop A	100 000	155 000	15 500	100 V	92.01.31.
Skála Coop A	100 000	150 000	15 000	300 V	92.01.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. november 26-án

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	4 ⁵ / ₈ -4 ⁷ / ₈	4 ³ / ₄ -5	4 ³ / ₄ -5	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈
DEM	9-9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
CHF	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈	8 ¹ / ₈ -8 ³ / ₈	8-8 ¹ / ₄	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈
GBP	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄
NLG	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
FRF	9 ³ / ₄ -10	9 ³ / ₄ -10	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄
LIT	12-12 ³ / ₈	11 ⁷ / ₈ -12 ¹ / ₄	11 ⁵ / ₈ -12	11 ⁵ / ₈ -12
XEU	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄

U

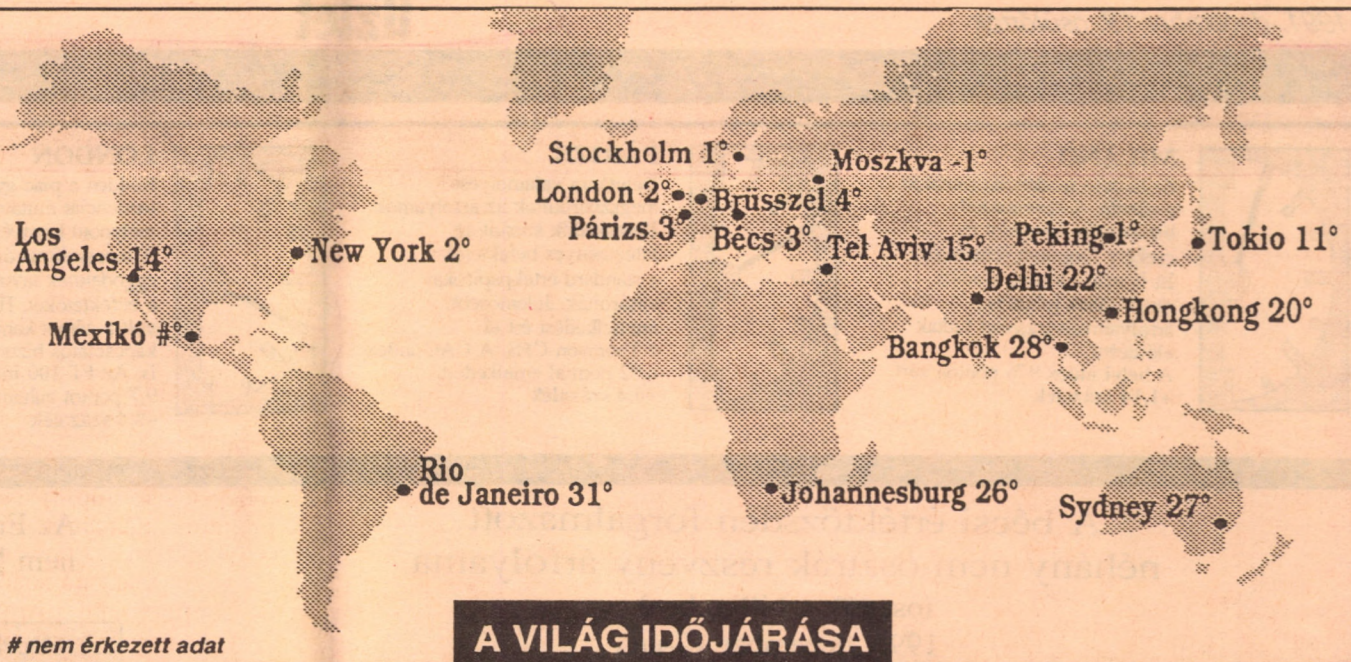
Üzlet

**NAPROL
NAPRA**

**II. évfolyam
199. szám**

**1991.
dec. 19.**

Ára: 29,10 Ft

A VILÁG IDŐJÁRÁSA

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Hogyan omlott össze a világ legerősebbnek hitt sajtóbirodalma? A kérdésre rendőrök, bankárok, könyvszakértők, csődgondnokok keresik a választ azóta, hogy a brit sajtócézar, Robert Maxwell november elején holtan került a tengerbe. Az állítólag az izraeli és a szovjet titkosszolgálatnak egyaránt dolgozó mágnás nevével jelzett birodalom adóssága 4,5 milliárd dollár. A londoni tőzsdén felfüggesztették a Maxwell-részvények jegyzését, és megkezdődött a Maxwell-érdekeltségek eladása. Cikkünk az eddig napvilágot látott tényeket összegzi.

A Csehszlovákiában született sajtómágnás az elmúlt évtizedekben valóságos vállalatbirodalmat épített ki. Sorra vásárolta fel a jól menő újságokat, kiadóvállalatokat, televíziós társaságokat az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában, Izraelben és más országokban. Az utóbbi időben Kelet-Európa sem került el a figyelmét, többek között részeseletet szerzett a Berliner Verlag kiadóvállalatban, valamint a Magyar Hírlapban és az Esti Hírlapban is. Izraelben és a szigetországban labdarúgócsapatok tulajdonosa lett.

Maxwell gondosan ügyelt arra, hogy birodalmának pénzügyeibe csak neki legyen teljes körű betekintése. Ezért is robbant halála után a csődbomba, amikor hitelezői sorra jelentkeztek a családnál és vállalatnál a tartozások kiegyenlítésének követelésével. A Coopers and Lybrand és az Arthur Andersen könyvvizsgáló cégek minél mélyebbre ássák be magukat a birodalom pénzügyeibe, annál jobban bontakoznak ki egy gazdasági krimi körvonalai.

Robert Maxwell az elmúlt években hihetetlen ügyességgel „sakkozott” családi tulajdonban lévő és a tőzsdén bejegyzett vállalataival. A teljes egészében családi tulajdonban lévő Headington Investment és a Robert Maxwell Group (RMG) mintegy 400 céget irányított. A tőzsdén jegyzett Maxwell Communication Corp. (MCC) vállalatban a sajtócézar 68 százalékos tulajdonjoggal rendelkezett. Ennek a cégnek a tulajdonában

van többek között a Macmillan kiadóvállalat, az amerikai légitársaságok bibliájának számító Official Airlines Guides, valamint a Nimbus Records.

A másik óriásvállalatban, a Mirror Group Corporationban (MGC) Maxwell 51 százalékos többségi tulajdonnal rendelkezett. Ez a cég adta ki többek között a legnépszerűbb angol bulvárlapot, a Daily Mirror, valamint a Sunday Mirror, a The People-t és két jövedelmező sportújságot.

Nemrégiben magáncége, az RMG megvásárolta a New York Daily News bulvárlapot, s beindította az első páneurópai hetilapot, a The European. Mindkét vállalkozás hatalmas pénzeket emésztett fel, s számottevően hozzájárult a vállalatbirodalom adósságainak növekedéséhez.

Az eddigi vizsgálatok szerint a Maxwell-birodalom adóssága 4,5 milliárd dollár, amelyből a családi tulajdonú RMG-re 2,9 milliárd jut. A növekvő veszteségek ellensúlyozására, a pénzügyi „lyukak” betömésére Maxwell egyre gyakrabban fordult a bankokhoz újabb és újabb kölcsönökért. A pénzügyintézetek pedig nem voltak szűkmarkúak, most viszont a Swiss Bank, a Midland, a National Westminster, a Barclay's, a Sumitome Trust, a Crédit Lyonnais, a Citicorp, a Bankers Trust és a többiek futnak a pénzük után.

A növekvő csődtömeg nevével csak Maxwell volt tisztában, és az elmúlt hónapokban kétségbeesett akciókat

Szétszakadt a Maxwell-pókháló

hajtott végre a talpon maradásért. Csak halála után fedezték fel a könyvvizsgálók, hogy öt hónap alatt 1,1 milliárd dollárt vont ki bejegyzett vállalatai nyugdíjalapjaiból és páncél-szekrényeiből, elsősorban az RMG tartozásai egy részének kiegyenlítésére.

A legutóbbi adatok szerint Maxwell magánvállalatai 3 milliárd dollárral (!) tartoznak a bejegyzett társaságoknak, azok nyugdíjalapjainak és a bankoknak. Amikor ennek az összegnek a nagyságára fény derült, Maxwell két fia, Ian és Kevin lemondott a két bejegyzett kommunikációs csoport elnöki tisztségéről.

A csődeljárás során kiderült, hogy a sajtómágnás a két részvénytársaság pénzeiből finanszírozta a veszteséges sajtótermékeket. Ráadásul az MCC és az MGC részvényei szolgálták az RMG nevében

felvett hitelek fedezetéül. Csak most derült ki például, hogy az úti- és nyelvkönyveiről ismert Berlitz Kiadó részvényeinek egy jelentős része egy ilyen tranzakció keretében került fedezetként egy svájci bank tulajdonába.

A csődgondnokok járkák a viágot, próbálják kibogozni a Maxwell-pókháló szálait. A két Maxwell fiú pedig igyekszik megőrizni a családi vagyont maradványait. Ez nem lesz könnyű feladat, hiszen a 4,5 milliárd dolláros tartozásokkal szemben mintegy 3,2 milliárdos családi vagyon áll.

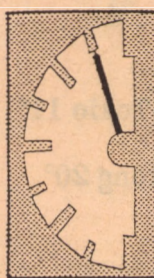
A csődgondnokok egyik feladata a vállalatbirodalom egyes részeinek értékesítése. Tőzsdei szakértők véleménye szerint a Maxwell-tulajdonban lévő MCC- és MGC-részvények értéke 620 millió dollár, az egy évvel ezelőtti érték egyötöde. Az amerikai Daily

News csődeljárást kért maga ellen, így – az amerikai törvények értelmében – három hónapig védelmet élvez hitelezőivel szemben. Befellegzett a havonta másfél millió dolláros veszteséget „termelő” The Europeannek is, amely már el is bocsátotta dolgozóit.

Az adósságok (egy részének) kifizetése érdekében az egész Maxwell-birodalom eladód. Többek között értékesítésre vár néhány londoni ingatlan, a Daily Mirror székháza, valamint a Lady Ghislaine jacht is, ahonnan november ötödikén a kalandos életű Maxwell máig sem egyértelműen tisztázott körülmények között a tengerbe került.

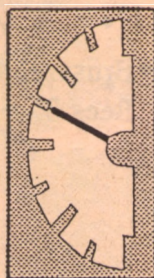
GONDA
GYÖRGY

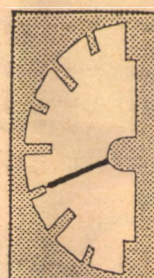
MILÁNÓ

Szilárduló tendenciát mutatott a tőzsde. A kereskedést bizonytalan hangulat és csekély forgalom jellemezte. Itt is már a kisebb eladási megbízások jelentős árfolyamváltozásokat tudtak előidézni.
A helyi index 976 ponton zárt. +1,14 százalék

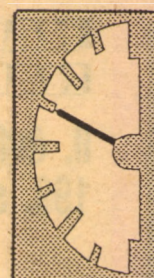
PÁRIZS

Délutánra valamelyest megszilárdultak az árfolyamok. Kereskedők szerint az intézményes befektetők a standard értékpapírokat vásárolták. Jelentősebb áremelkedést ért el a Thomson-CFS. A CAC-index 6,02 ponttal emelkedett. +0,4 százalék

LONDON

Kedden a piac gyengülő tendenciát mutatott a napi mélypont környékén. A recesszióval összefüggő aggodalmak távol tartották a befektetőket. Hasonló hatása volt a német kamatpolitikával kapcsolatos bizonytalanságnak is. Az FT-100 index 9,7 pontot zuhant. -0,4 százalék

FRANKFURT

Valamelyest megszilárdultak az árfolyamok. Az opciós üzletek körében kisebb volumenű vásárlások voltak, amelyek mindenképp az autóiipari értékpapírok számára hoztak csekélyebb fellendülést. A Dax-index 8,04 ponttal emelkedett. +0,5 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. december 17-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1385,00	1520,00	1210,00
BASF	1575,00	1820,00	1390,00
Bayer	1940,00	2060,00	1500,00
BMW	3370,00	4130,00	2550,00
Chrysler	122,50	185,00	115,00
Conti Gummi	1555,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1565,00	1950,00	1380,00
IBM	972,00	1440,00	946,00
IBUSZ	410,00	980,00	340,00
Mannesmann	1705,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12750,00	13950,00	10950,00
Philips	196,00	231,00	124,00
Royal Dutch	904,00	1015,00	775,00
Siemens	4315,00	4720,00	3930,00
Sony	380,00	590,00	360,00
Unilever	1080,00	1089,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. december 17-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	33,50	39,50
100 dínár (YUD)	-	22,00
100 forint (HUF)	12,75	15,25
100 lei (ROL)	3,50	6,50
100 rubel (SUR)	5,00	25,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama
(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. dec. 18-án)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	249,60	270,40

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. december 17-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	4 ⁵ / ₈ -4 ⁷ / ₈	4 ³ / ₈ -4 ⁵ / ₈	4 ³ / ₈ -4 ⁵ / ₈	4 ³ / ₈ -4 ⁵ / ₈
DEM	9 ³ / ₈ -9 ⁵ / ₈	9 ³ / ₈ -9 ⁵ / ₈	9 ³ / ₈ -9 ⁵ / ₈	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
CHF	8-8 ³ / ₈	8-8 ¹ / ₄	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈	7 ³ / ₄ -8
GBP	10 ⁵ / ₈ -10 ⁷ / ₈	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ³ / ₈ -10 ⁵ / ₈	10 ³ / ₈ -10 ⁵ / ₈
NLG	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ³ / ₈ -9 ⁵ / ₈
FRF	9 ⁵ / ₉ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄
LIT	12 ¹ / ₂ -13	12-12 ¹ / ₂	12-12 ¹ / ₂	11 ³ / ₄ -12 ¹ / ₄
XEU	10 ³ / ₈ -10 ⁵ / ₈	10 ¹ / ₄ -10 ¹ / ₂	10 ¹ / ₄ -10 ¹ / ₂	10 ¹ / ₈ -10 ³ / ₈

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. december 18.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom	
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db		
Agrimex	A	1	220 000	10	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000					20 100	91.12.12.
Bonbon Hemingway														1 920	91.12.12.
Buda-flax Lenzöví	A	1	58 000	40	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450					1 462	91.12.04.
Dunaholding	A	3	396 082 500	12 003	27 500	27 500	32 999	27 500	33 000					28 000	91.12.17.
Fotex	A	13	1 021 508	5 151	198	198	198	198	199					198	91.12.17.
Hungagent	1	6	808 960	332	2 430	2 450	2 437	2 430	2 450					2 430	91.12.17.
Ibusz	A	4	367 500	117	3 100	3 200	3 141	3 100	3 200					3 099	91.12.17.
Kontrax Irodatechnika														25 900	91.12.17.
Kontrax Telekom	1	1	100 000	4	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000					25 000	91.12.17.
Konzumker										85	640	1 000	690	655	91.12.17.
Müszki														14 080	91.12.11.
Nitroil														18 000	91.12.04.
Novotrade										50	960	50	1 200	968	91.12.17.
Skála Coop	A	2	156 000	13	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000					12 098	91.12.17.
Styl Ruhagyár	1	13	47 978 350	13 843	3 450	3 450	3 466	3 450	3 470					3 447	91.12.17.
Szövetkezeti Sörgyár														2 396	91.12.17.
Sztráda Skála	A	6	1 079 000	60	17 900	18 000	17 983	17 900	18 000					17 946	91.12.17.
Terraholding														900	91.12.17.
Zalakerámia														1 700	91.12.16.

Kötvényforgalom

Határidős, opciós üzletkötések

Kötvény neve	Névérték Ft	Nettó árfolyam %	Opciós díj %	Határidő
Államkötvény	10 000 000	99,000	0,000 H	92.02.29.

Kötvény neve	Kamat %	Futamidő	Kamatfizetés ideje	Kötések			Nettó átlag-árfolyam %	Időarányos kamat címlet/Ft
				száma	névérték Ft	árfolyam-érték Ft		
Államkötvény	37,00	91.12.01.-94.12.01.	12.01	2	1 020 000	1 015 000	99,775	10 000/172

